

de os paahvilende Forpligtelser. Kunne vi ikke det, ere vi udsatte for, at man skriver os en stor Erstatningsregning eller efter Omstændighederne endog kaste sig over os, naar det maatte passe i den fremmede Magts Kram at sige, at den er fornærmet og derfor angriber os. — Man skal ikke tage Sagen fra et Følelsesstandpunkt og hente enkelte Eksempler fra vore egne Krige eller andre Nationers Krige, men undersøge, hvad vi i paakommende Tilfælde risikere, hvis en fremmed Magt gør os ansvarlig for Handlinger, som vi havde kunnet forebygge, naar vi havde haft en med de folkeretlige Regler stemmende Forbudslov. I saadanne Tilfælde vilde det da ikke hjælpe os at sige, at vi ikke have kunnet forhindre de foretagne Handlinger, fordi de ikke ere forbudte, ikke efter vor Lovgivning ere strafbare. Vi maa undersøge, om det ikke ligger i Landets Interesse at forbyde, at det eller det sker; det er det, dette Forslag gør; derimod har det intet dermed at gøre, om de enkelte Handlinger i og for sig maatte være forkastelige sete fra et moralsk Standpunkt eller fra et specifikt dansk Hensigtsmæssigheds-synspunkt. Man maa kun tage Hensyn til, hvad der kan møde os fra krigsførende Magters Side, og i saa Henseende maa vi være dobbelt forsigtige, fordi vi ere saa smaa og derfor langt mere end andre udsatte for, at man kaster sig over os som dem, der have tilsidesat de neutrale Magters Forpligtelser ved ikke at forbyde vore Undersaatter et eller andet. Dette er Lovens Grundlag; det vil i paakommende Tilfælde ikke kunne nytte at sige, at vi ikke have kunnet skride ind mod vore egne Undersaatter, fordi vi ingen Lovbestemmelser have. Vilde vi sige, at der vel har været forelagt den danske Rigsdag et Forslag, men at denne ikke har villet gaa ind paa det, vilde man blot svare: Det bliver jeres Sag, saa maa Danmark betale for sin Rigsdag eller for sin Regering. — Hvad selve Lovforslagets Indhold angaar, er det naturligvis ikke bygget paa rent hjemlige danske Betragtninger, det er affattet under fornøden Hensyntagen til fremmed Ret, særlig den engelske ligesom ogsaa den amerikanske Lovgivning, og til hvad fremmede Folkeretslærde have udtalt. — Den første ærede Taler fremdrog særlig § 1 Nr. 1 og 4. Det er ganske rigtigt, hvad han udtalte, at der er Folkeretslærere, maaske endda Flertallet af dem, der udtale sig i modsat Retning om, hvad der udfordres. Men det kan ikke hjælpe os, at Sagen er omtvistet af Folkeretslærerne,

naar der er Lande, der have saadanne Bestemmelser og derved vise, at de have en anden Opfattelse, og naar der er Folkeretslærere, der udtale sig i Overensstemmelse dermed. Man bør da upaatvivlelig følge de nævnte Landes Lovgivning. Det vilde dog være underligt, om England og Nordamerika, der have saadanne Bestemmelser, naar danske Undersaatter som førende Skibe eller forsynende den anden krigsførende Magt med Krigskontrabande gjorde den engelske eller amerikanske Krigsmagt eller deres Undersaatter Skade, da ville lade det gælde, om vi henviste til, at vi have ikke nogen saadan Lov. Man vil da upaatvivlelig sige: det og det har England forbudt, og hvad England forbyder sine Undersaatter, er stemmende med Folkeretten, det skulle i sandelig ogsaa forbyde eders Undersaatter; i modsat Fald komme I til at betale derfor, eller: da I ikke have gjort dette, kunne vi ikke betragte eder som neutrale. Jeg vilde finde det, om ikke billigt og retfærdigt, saa dog ganske naturligt, om den engelske eller nordamerikanske Regering vilde ræsonnere paa den her omhandlede Maade. Hermed er givet Hovedforklaringen til, at Bestemmelserne ere komne til at lyde, saaledes som de lyde.

Foruden at den første ærede Taler med Hensyn til § 1 fremdrog, hvad forskellige Folkeretslærere have udtalt, henviste han ogsaa til, at der ikke i forskellige Krige er blevet foretaget noget i Anledning af saadan personlig Tjeneste for fremmede Krigsmagter. Han henviste specielt til Garibaldi med hans 13,000 Mand — jeg tror, det var saa mange, han nævnedes —, som gik ind paa fransk Territorium for at yde Assistance. Det ærede Medlem udtalte specielt, at det ikke kunde være tilstedeligt, at der paa neutralt Territorium dannedes Korpser til Understøttelse af fremmede Krigsmagter. Det var netop det, som var sket i det foreliggende Tilfælde, men dog gjorde man ikke noget derved fra Tysklands Side. Dette afgør i Virkeligheden aldeles intet. Grunden til Tysklands Passivitet i dette Tilfælde kan være grundet i, at Garibaldi ikke havde tilføjet det nogen væsentlig Skade; det havde saa totalt slaaet Frankrig til Jorden; Garibaldi's Diversion havde ikke forhindret det heri. Men man kan ikke være vis paa — efter det ærede Medlems egne Præmisses — at Tyskland, hvis det var gaaet paa en anden Vis, hvis det var lykkedes Garibaldi at give Krigen en anden Vending, da ikke vilde have paatalt det passerede.